

ΑΚΟΛΟΥΘΩΝΤΑΣ ΤΑ ΙΧΝΗ ΤΩΝ ΘΗΛΑΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ

Oι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τη φύση με πολλούς τρόπους. Οι περισσότεροι απολαμβάνουν τα τοπία στο σύνολό τους, τα δάση, τα ποτάμια, τα χρώματα της φύσης. Κάποιοι λιγότεροι προτιμούν να εμβαθύνουν και να ανακαλύψουν όσα κρύβονται στη φύση μέσω της εξονυχιστικής εξερεύνησης. Και όπως συμβαίνει σε όλες τις έρευνες το πρώτο που κοιτάει κανείς είναι τα ίχνη. Ετσι τα ίχνη που αφήνουν με τις πατημασιές τους τα ζώα μας οδηγούν συνήθως σε πολύτιμα συμπεράσμα-

τα για τις συνήθειες ζωής τους σε ένα οικοσύστημα. Από τα ίχνη συμπεραίνουμε το μέγεθος του ατόμου, τον αριθμό των μελών μιας αγέλης ή τον αριθμό των ατόμων που ζούνε σε μια περιοχή. Τα ίχνη οδηγούν τους ερευνητές σε περιπτώματα, από τα οποία εξάγονται πληροφορίες για τη διατροφή, ενώ άλλες φορές τα ίχνη καταλήγουν στη φωλιά κάποιου ζώου. Μέσα σε ένα σιωπηλό και φαινομενικά άδειο από ζώα δάσος, τα ίχνη αποτελούν τη μοναδική ένδειξη ότι το δάσος είναι «ζωντανό».

ΠΗΓΕΣ

Βιολογία Αγριας Πανίδας

Νικ. Κ. Παπαγεωργίου

University Studio Press

Animal Tracks and Signs

P. Bang, P. Dahlstrom

Oxford University Press

Tierspuren & Fährten

G. Ohnesorge, B. Scheiba

Basserman

Nature Explore

Εφ. Έθνος

Τα ίχνη των θηλαστικών στο χιόνι, στη λάσπη ή στην άμμο αποτελούν σημαντικά ευρήματα από τα οποία μπορούν να εξαχθούν πολύτιμα συμπεράσματα για τους πληθυσμούς και τη συμπεριφορά των ζώων.

Η αναγνώριση των αποτυπωμάτων δεν είναι πάντα εύκολη. Υπάρχουν ίχνη απαραγνώριστα, όπως της αρκούδας και άλλα που προκαλούν σύχυση όπως το ίχνος μιας καθισμένης αγριόγατας με αυτό του λαγού.

Καφέ αρκούδα, *Ursus arctos arctos*

Αρκούδα

Τα ίχνη της αρκούδας είναι απαραγγώριστα λόγω μεγέθους. Το μπροστινό πόδι έχει διαστάσεις περίπου 28 εκ. μήκος και 21 εκ. πλάτος ενώ τό πίσω είναι πιο μακρόστενο: 30x17 εκ. Οταν η αρκούδα βαδίζει, τα αποτυπώματα είναι ανεξάρτητα μεταξύ τους με διασκελισμό συνήθως στα 80 με 100 εκ. Οταν τρέχει τα ίχνη υπερκαλύπτουν το ένα το άλλο.

Λύκος , *Canis lupus*

Λύκος

Τα αποτυπώματα των λύκων
μοιάζουν εξαιρετικά με
αυτά των μεγάλων σκύλων.

Το μπροστινό έχει διαστάσεις
11x10 εκ. και το πισινό
8x7 εκ. Οι λύκοι τον χειμώνα
δημιουργούν αγέλες από 8
εώς 12 άτομα. Ετσι μπορούμε
να αναγνωρίσουμε τα ίχνη
των λύκων καθώς αυτά απαντώ-
νται σε μεγάλους αριθμούς

Αλεπού, *Vulpes vulpes*

Αλεπού

Τα ίχνη της αλεπούς είναι ίσως από τα συχνότερα απαντώμενα. Μοιάζουν αρκετά στο σχήμα με αυτά του λύκου αλλά είναι πιο στενά. Η διάσταση του μπροστινού ποδιού είναι 5×4 εκ. Συχνά οι αλεπούδες ακολουθούν συγκεκριμένα μονοπάτια πάνω στα οποία αφήνουν τα ίχνη τους. Όταν τρέχουν τα ίχνη εμφνίζονται σε ομάδες των 4 χωρίς υπερκάλυψη.

Αγριόγατα της Ευρώπης, *Felis silvestris silvestris*

Αγριόγατα

Τα αποτυπώματα της αγριόγατας είναι μικρού μεγέθους με διαστάσεις 5x4 cm. Αντίθετα με την αλεπού και τον λύκο τα νύχια της αγριόγατας δεν εμφανίζονται στο αποτύπωμα. Ο διασκελισμός κατά τον βηματισμό είναι 30 εκ., ενώ κατά το τρέξιμο 60 εκ. Όταν κάθεται στο χιόνι η αγριόγατα αφήνει ένα αποτύπωμα που μοιάζει αρκετά με αυτό του λαγού.

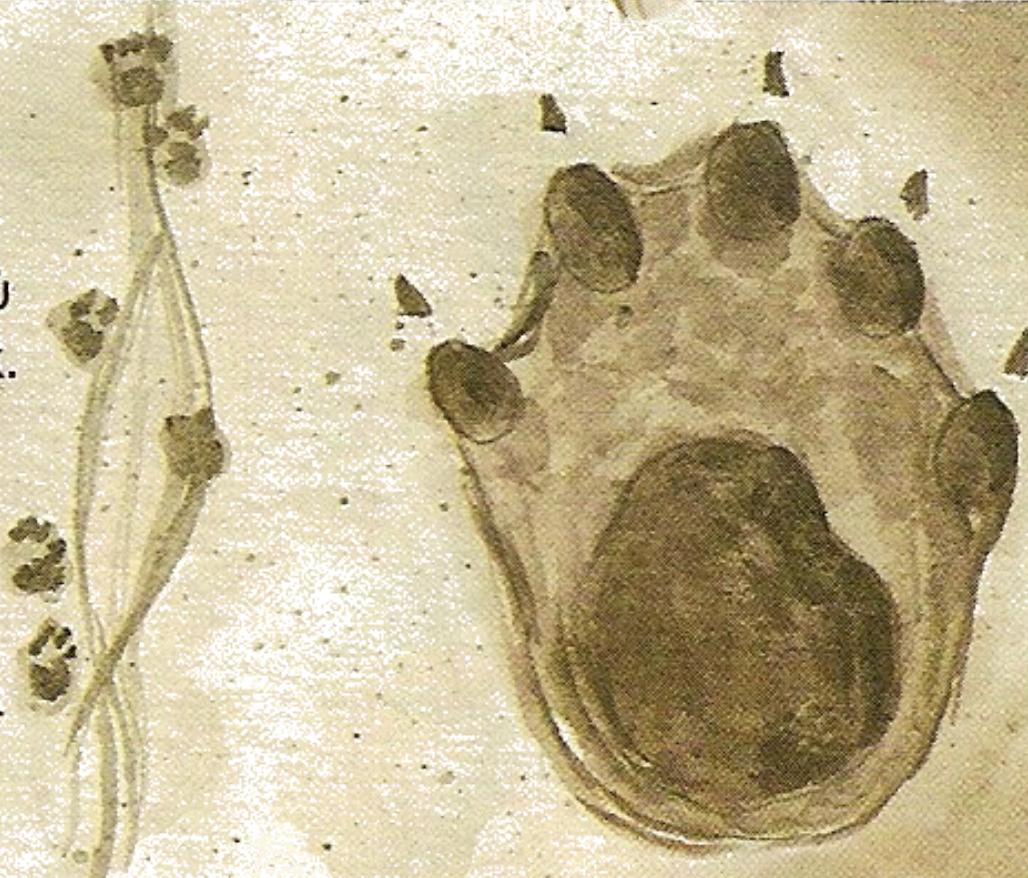

Ευρωπαϊκή βίδρα, *Lutra lutra*

Βίδρα

Τα πόδια της Βίδρας έχουν 5 δάχτυλα τα οποία ενώνονται με μεμβράνη. Οι διαστάσεις του μπροστινού ποδιού είναι $6,5 \times 6$ εκ. ενώ του πίσω $8,5 \times 6$ εκ. Συνήθως τα αποτυπώματα αλληλοκαλύπτονται. Ο διασκελισμός είναι πάνω από 40 εκ. ενώ όταν τρέχει φτάνει τα 50 εκ. Όταν η Βίδρα κινείται στην άμμο ή στο χιόνι αφήνει πίσω της, σε μια ευδιάκριτη γραμμή, το ίχνος της ουράς της.

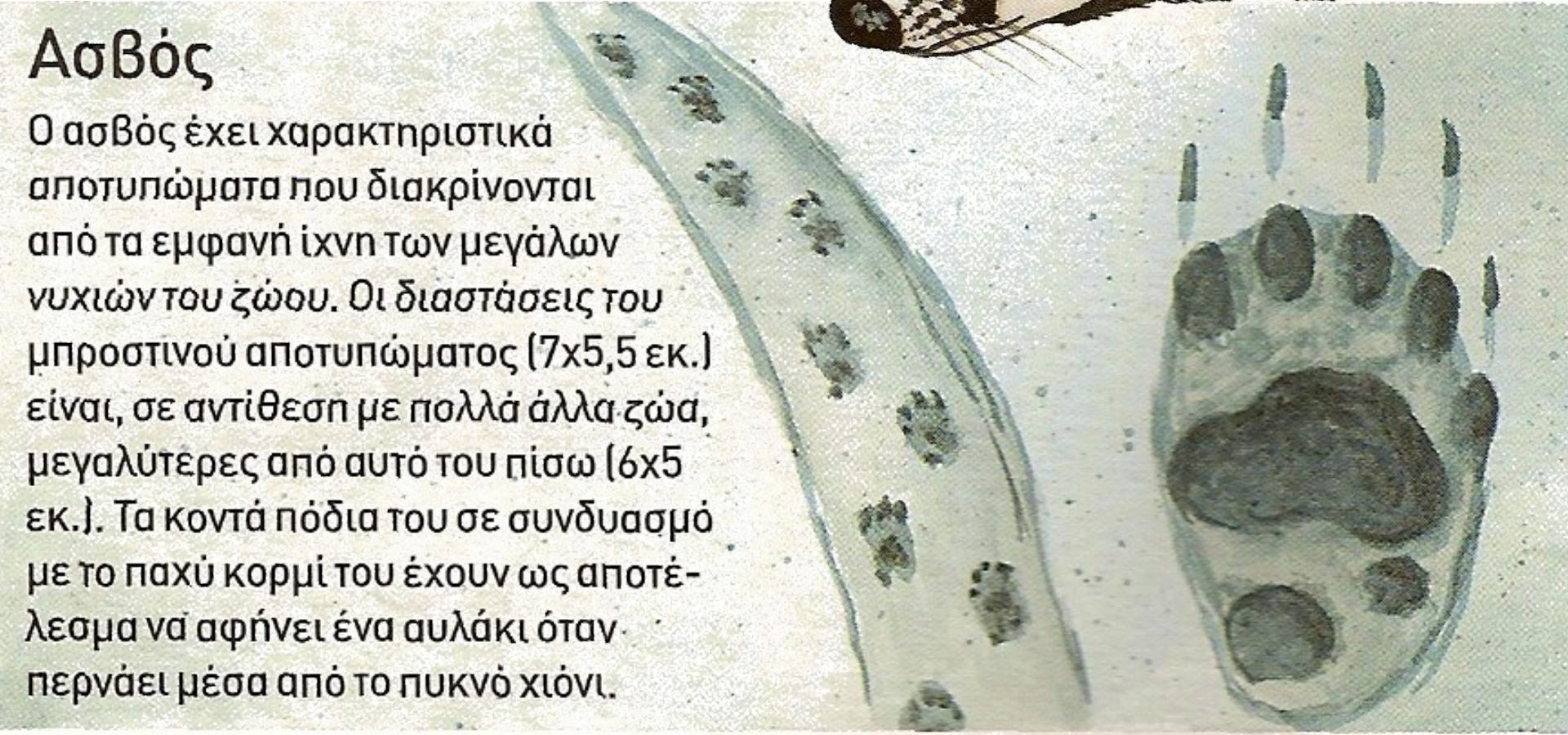

Ασβός, *Meles meles*

Ασβός

Ο ασβός έχει χαρακτηριστικά αποτυπώματα που διακρίνονται από τα εμφανή ίχνη των μεγάλων νυχιών του ζώου. Οι διαστάσεις του μπροστινού αποτυπώματος ($7 \times 5,5$ εκ.) είναι, σε αντίθεση με πολλά άλλα ζώα, μεγαλύτερες από αυτό του πίσω (6×5 εκ.). Τα κοντά πόδια του σε συνδυασμό με το παχύ κορμί του έχουν ως αποτέλεσμα να αφήνει ένα αυλάκι όταν περνάει μέσα από το πυκνό χιόνι.

Kouvábi, Martes foina

Πετροκούναβο.

Κάθε πόδι έχει πέντε δάχτυλα που καταλήγουν σε νύχια αλλά τις περισσότερες φορές το εσωτερικό δάχτυλο δεν εμφανίζεται στο αποτύπωμα. Οι διαστάσεις του μπροστινού ποδιού είναι 6x5 εκ. ενώ του πίσω 5x4 εκ. Ο διασκελισμός κυμαίνεται από 40 εκ. όταν περπατά μέχρι 1 m όταν τρέχει. Στο παχύ χιόνι τα ίχνη μοιάζουν.

Ζαρκάδι ή δορκάς, Capreolus capreolus

Ζαρκάδι

Το ζαρκάδι διακρίνεται από τις κυρτές προς τα μέσα οπλές. Οι διαστάσεις των αποτυπώμάτων είναι 5x3 εκ. Ο διασκελισμός όταν περπατά φτάνει τα 90 εκ. ενώ τα αποτυπώματα καλύπτουν το ένα το άλλο. Οταν τρέχει τα αποτυπώματα γίνονται ανεξάρτητα ενώ αφήνουν τα ίχνη τους και τα νύχια των πίσω δαχτύλων. Ο διασκελισμός στο τρέξιμο φτάνει τα 140 εκ. ενώ τα άλματα του φτάνουν τα 4 μέτρα.

Αίγαρος ή κοινά αγριοκάτσικο - αγριόγιδο, *Capra aegagrus*

Αγριόγιδο

Οι οπλές του αγριόγιδου είναι λεπτές και σχεδόν παράλληλες μεταξύ τους για να μπορεί να ισορροπεί και στις πιο στενές επιφάνειες των κακοτράχαλων βουνών. Οι διαστάσεις των αποτυπώμάτων είναι 6x3 εκ. Ο διασκελισμός σε βάδισμα είναι 70 εκ. ενώ σε τρέξιμο 150 εκ. Όταν τρέχει τα αποτυπώματα είναι πιο εμφανή ενώ εμφανίζονται καθαρά και τα ίχνη των νυχιών των πίσω δαχτύλων.

Αγριόχοιρος ή αγριογούρουνο , *Sus scrofa*

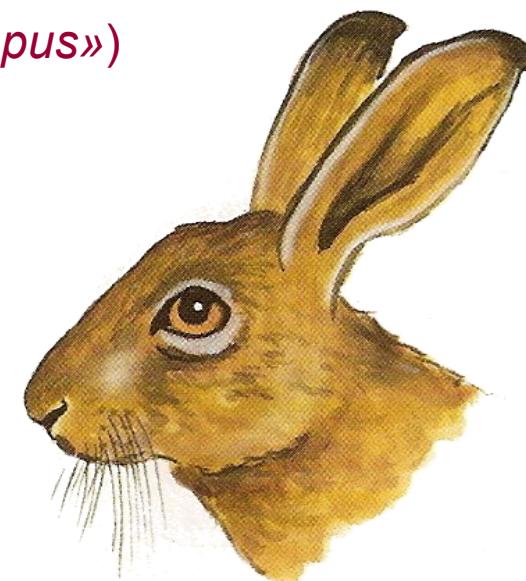

Αγριογούρουνο

Τα αποτυπώματα του αγριογούρουνου είναι αρκετά μεγάλα με διαστάσεις 12x7 εκ. Αντίθετα με τα περισσότερα οπλιφόρα που συναντώνται στη χώρα μας τα αποτυπώματα των πίσω δαχτύλων είναι εμφανή όχι μόνο στο τρέξιμο αλλά και στο βάδισμα. Τα αποτυπώματα των πίσω ποδιών υπερκαλύπτουν πάντα αυτά των μπροστινών. Ο διασκελισμός κυμαίνεται στα 40-70 εκ.

Λαγός ο κοινός (αρχ. ελλ.: «λαγωός», λατ. ονομ.: «*Lepus*»)

Λαγός

Από τα 5 δάχτυλα στα μπροστινά πόδια του λαγού, το πρώτο εσωτερικό είναι μικρότερο και δεν εμφανίζεται στα αποτυπώματα του. Η διαφορά στα δύο πόδια είναι τεράστια καθώς το μπροστινό αποτύπωμα έχει διάσταση 4×4 εκ. και το πίσω $15 \times 4,5$ εκ. Ο διασκελισμός του λαγού σε γρήγορο τρέξιμο μπορεί να φτάσει τα 2,5 μέτρα.

